תלמוד בבלי מסכת מגילה דף ה/ב

ורחץ בקרונה של צפורי בשבעה עשר בתמוז ובקש לעקור תשעה באב ולא הודו לו

רש"י

בקרונה של צפורי - ביום השוק, בפרהסיא, בשעת הילוך קרונות:

ערך אות הקוף

קרונה [קוועללע] (מגלה ה) ורחץ בקרונה של ציפורי פי' מים נובעים וקרים. (א"ב פי' בלשון יוני מעין נובע ומתגבר):

ערך אות הקוף

קרון [וואגען] (כלאים פ"ח מ"ג) היושב בקרון סופג את הארבעים (כתובות טו) נבעלת בקרונות בקרונות סלקא דעתך אלא נבעלה בשעת קרונות כשרה לכהונה (גיטין נז) אלו פ' קרוני מלחמה שנכנסו לכרך ביתר (קדושין עו) ויושבין בקרונות של זהב ומהלכין בראשי גייסות פי' עגלות של זהב ובלע"ז קר"ו (א"ב פי' בלשון רומי מין עגלה):

ר"ח

ירושלמי כתובות פרק א הלכה י

גמרא רב יהודה בשם רב כהן קרונה של ציפורין הוה עובדה ר' ירמיה ר' חמא בר עקובא תריהון אמרי בשם רבי חנינה בשם רבי יניי מודה רבי יהושע באנוסה ר' חזקיה רבי אבהו בשם ר' יוחנן מודה רבי יהושע באנוסה רב חייה בר אשי אמר בשם רב הלכה כרבי יוסי שאמר משם רבי יוחנן בן נורי רבי זעירא בעא קומי רבי יסא היך עבדין עובדא אמר ליה כרבי יוסי שאמר בשם רבי יוחנן בן נורי אמר רבי אילא בשם רבי ינאי תוכה שבציפורין בעל רבא בשם רבי ינאי ראו אותו פורש מציפורין ובועל חזקה שפוסל ששם בעל

14

[שו.] בקרונה של צפורי היה מעשה וכר' אמי דאמר והוא שהיתה סיעה של בני אדם כשרין עוברת שם ומפני מה פי' רב בקרונה של צפורי כדר' ינאי דאמ' נבעלה בשעת קרונות כשרה, שמעינן דאע"ג דציפורי רוב העיר כשרין והיא שנבעלה בשעת קרונות דבארי לן שהשירות העוברות בקרונות רובן כשרין הן, פירש אחד מצפורי ובעל הוולד שתוקי. אוקימנא דר' חנינא דא' הולכין אחר רוב העיר והוא דאיכא רוב סיעה והני מילי דאזלה איהי לגבייהו דהוי ליה קבוע וא"ר זירא כל הקבוע אע"פ שהרוב כשרין כיון שהוא קבוע כמחצה על מחצה דמי. ואקשינן ומי בעינן תרי רובי רוב העיר ורוב סיעה כדאוקמה רב למתני' והתניא תשע חניות מוכרות בשר שחוטה ואחת מוכרת בשר נבלה ולקח מאחת מהן ואינו ידוע מאיזה מהן לקח ספיקו אסור דאמרינן כל מאן דבעי מיזבן מהדר אכל חנות וחנות מאן דמזבן בזול מיניה זבין וחנות דנבלה הוא מזבן בזול הלכך חיישינן דמיניה זבין. אבל בשר הנמצא בדרך הולכין אחר רוב חנויות ומותר, והכא אין שם אלא רוב העיר בלבד וכי תימא בשאין דלתות מדינה נעולות דאתי לה רובא מעלמא כשרין ושמא הבשר שנמצא מהן נפל והנה איכא רוב סיעה והא"ר זירא אע"ג שדלתות מדינה נעולות ופרקי' אין הכי נמי דרוב אחד דיו אלא מעלה עשו ביוחסין דלא מכשרינן ליוחסין אלא בתרי רובי. גופא א"ר זירא כל הקבוע כמחצה על מחצה דמי בין לקולא בין לחומרא ופשטינן לה מדרבנן דכל קבוע כמחצה על מחצה דמי ואמרי' מראורייתא מנא לן ואתינן למיפשט מיהא דגרסי' בפרק אלו הן הנשרפין א) בהלכה נתכוין להרוג את הבהמה והרג את האדם כולי עד ר' שמעון אומר נתכוון להרוג את זה והרג את זה פטור ואמרי' מאי טעמא אמר קרא וארב לו ב) עד שיהא מתכוון לו כלומר אינו מתחייב עד שיתכוון המכה להכות הנהרג עצמו ורבנן דאמ' נתכוון להרוג את זה והרג את זה חייב האי וארב ליה מאי דרשי ביה, אמרי דבי ר' ינאי פרט לזורק אבן לגוי. פי' כלו' בא וארב לו לפטור את הזורק אבן במעמד בני אדם הרבה והרג אחד מהן שפטור. ואמיק' כגון דאיכא תשעה ישראל וגוי אחד ביניהם דהוה ליה קבוע וכל הקבוע כמחצה על מחצה דמי. נתברר שאפילו מראורייתא כל הקבוע כמחצה על מחצה דמי. איתמר א"ר חייה בר אשי אמר רב אשי ג) אמר רב הילי כר' יומי ורב חנן בר רבא אמר רב הוראת שעה היתה ומותיב ר' ירמיה לרב אשי ורב לא בעי חרי רובי ליוחסין וחתנן במכשירין פרק ב' ד) עיר שישראל וגוים דרים בתוכה וכלו'.

א) סנהדרין ע"ט ע"א. ב) דברים י"ט י"א. ג) בדפוסי חש"ס חסר "אמר רב אשי". ד) משנה ג'.

קמו

בן אלעזר רק בממזר שותק, והיה לו לר' יוחנן לומר ממזר שותק וחלל שותק איכא בינייהו. לדברינו נוח. ר' יוחנן לא בא לבאר את המחלוקת אלא לקבוע את הדין[9].

[יד:] אמר ר' יוסי מעשה בתינוקת שירדה למלאות מים מן העין ונאנסה אמר רבי יוחנן בן נורי אם רוב אנשי העיר משיאין לכהונה הרי זו תינשא לכהונה אמר ליה רבא לרב נהמן ר' יוחנן בן נורי דאמר כמאן אי כרבן גמליאל אפילו ברוב פסולין נמי מכשיר אי כרבי יהושע אפילו ברוב כשרים נמי פסיל אמר ליה הכי אמר רב יהודה אמר רב בקרונות של ציפורי היה מעשה וכדרבי אמי דאמר רבי אמי והוא שהיתה סיעה של בני אדם כשרין עוברת לשם וכדרבי ינאי דאמר ר' ינאי נבעלת בקרונות כשרה לכהונה בקרונות סלקא דעתך אלא נבעלת בשעת קרונות כשרה לכהונה אבל פירש אחד מציפורי ובעל הולד שתוקי.

הראשונים — ליקוטי הגאונים (מובאים בשיטה מקובצת), רש"י, תלמידי רבינו יונה (בשטמ"ק) ר"ן ונמוקי יוסף — מפרשים „בקרונות" עגלות, מלשון קרון. לדעתם, המכוון ליום השוק, בשעה שהמקום מלא קרונות, שהביאו לשם סיעות ושיירות ממקומות אחרים ויש, מלבד הרוב של אנשי העיר, גם רוב כשרים מן הבאים לשם. לפי"ז, הכשיר ר' יוחנן בן נורי את התינוקת לכהונה משום שהיו שם „תרי רובי".

מלשון הרמב"ם (איסורי ביאה יה, יד) אמנם משמע, שמפרש „קרונות" מלשון קרן זוית, שהרי הוא אומר שם: „בד"א? בשיהיה המקום שנבעלה בו פרשת דרכים או בקרונות שבשדות וכו' שהחכמים עשו מעלה ביוחסין והצריכו שני רובות"[1]. אבל את הגמרא הוא מפרש כשאר הראשונים.

לעומתם מציינים המפרשים המודרניים למגילה ה, ב, שבה נאמר על רבי: „ורחץ בקרונה של ציפורי בשבעה עשר בתמוז", ושם פירש הערוך (ערך קרן ז): „מים נובעים וקרים". הרי ש„קרונה" היא מעיין. וכן גם ביוונית. לפיה הם מפרשים כאן, שרב בא לזהות את העין הנזכר במשנה, שהוא המעיין הידוע, שהיה סמוך לציפורי, ולא דן כלל בענין שני רובות. וכן יוצא גם מן הירושלמי כאן א, י (כה, ד).

ברור, שלא נעלמה מן הראשונים הגמרא במגילה[2], אלא שהוכרחו לפרש כמו שפירשו, בשל הלשון בגמרא כאן: „בקרונות סלקא דעתך? אלא נבעלת בשעת קרונות", ועל מעיינות לא שייך לומר „בשעת". וחוץ מזה, על נבעלת בקרונות =

9. הראשון שתפס את משמעותה ההיסטורית של עיסה היה ר"צ גראטץ במכתב חדשי כת (1879), עמ' 508—481. אחריו טיפלו בה ר"ם רוזנטאל שם ל', (1881), עמ' 38—217, ר"א ביכלר סה"י לר"א שורץ עמ' 62—155 (ראה שם עמ' 8—177) וראי"ש הרשברג דביר שם.

1. ראה תוספות יו"ט כאן ובמפרשי הרמב"ם.

2. שם מפרש רש"י: „ביום השוק, בפרהסיא, בשעת הילוך קרונות" (וכן במאירי). וודאי לא נעלמה ממנו אפשרות פירוש הערוך המתקבל יותר על הדעת (ראה ערוך השלם שם ו). השוה תוס' שם, ד"ה ורחץ: „לאו דוקא בקרונה, אלא כלומר, בפרהסיא".

מעיינות לא היה מקשה „ס"ד". שכן, כידוע, משמשת „ב" גם במובן אצל, על יד, בקרבת מקום, וכדומה. משא"כ אם הכוונה לעגלות — כלום רק אם נבעלה אצל וכו' הקרון כשרה לכהונה? ואילו המפרשים המודרניים — ובראשם ר' צבי מנחם פינילים, הראשון שהעיר על פירוש זה — סבורים שהקושיה והסברה של הגמרא „בשעת קרונות" נובעים מכך שבבבל לא ידעו יוונית ו„לא הבינו הבבלי מלת קרונה". אחריו נמשך ר' ח"י קאהוס בערוך השלם ערך קרן ז, וז"ל: „וכך הבין ג"כ הש"ס שם, נבעלת בשעת קרונות, מענין קרון וכו' וכבר הניף ידו החזקה בעל דרכה של תורה 53 על זה הענין והעלה פנינים בידו להוכיח, כי הבבלי טעה במלת קרונה של ירושלמי כתובות, דאי' שם: רב יהודה בשם רב (כהן) [צ"ל: בהן] קרונה של ציפורי הוה עובדא. ולפי שאמר ר' יוסי (במשנה): מעשה בתינוקת שירדה למלאות מים מן העין וכו', פירש רב שהוא העין הידוע בציפורי, המפורסם שם להמון העם בשם היוני: קריני, פי' מעיין וברכה. אבל בבבל לא הבינו זו המלה היונית ושבשו בקרונות של ציפורי היה המעשה וכדר' אמי וכו'"[3].

האמנם כן? האם לא הבין הבבלי את מובנה הנכון של המלה „בקרונה"? לדעתי, צודקים המודרניים, שהפירוש במגילה הוא כמו שפירש בעל הערוך ושאין לפרש „בקרונה של ציפורי" בכתובות באופן אחר ממה שהוא מתפרש במגילה[4]. ברם, אינם צודקים שמובן אחד ל„נבעלת בקרונות" ול„בקרונות של ציפורי". לא הרגישו שהושפעו בזה מן הראשונים. הראשונים מפרשים „בקרונות של ציפורי" על פי פירושו של הבבלי ב„נבעלת בקרונות" — „בשעת קרונות" והם מפרשים את „נבעלת בקרונות" על פי פירושם בקרונות של ציפורי. אך אם נחלק ביניהם, אין שום הכרח לומר שהבבלי לא הבין את המובן הנכון של „קרונה" של ציפורי.

חילוק זה מסתבר עוד יותר לגירסת כת"י מינכן ורוב ראשונים: ליקוטי הגאונים שם, רבינו חננאל (ראה ליקוטי פירוש ר"ח באוצר הגאונים, עמ' 5—14), רי"ף, המאור, ראב"ד (נדפס בסגולה שנה ב', חוברת כז, עמ' 1, ובאוצר הגאונים חלק התשובות עמ' 49), מלחמות, ר"י אבן מיגש, שיטה ישנה (הובאו בשטמ"ק), רשב"א, רא"ה, ריטב"א, תוספ' ר"י הלבן, ועוד — הגורסים ברב: „בקרונה", וברי' ינאי: „בקרונות". לפי גירסה זו, י"ל שקרונה היינו מעיין (כמו במגילה), וקרונות היינו עגלות (כמו בקידושין עו, ב ועוד, או: קרן זוית). וטעה בעל ערוך השלם באמרו: „בבבל לא הבינו זו המלה היונית ושיבשו" מקרונה — לקרונות. הנך רואה שברוב הגירסאות כתוב: בקרונה.

וכך הוא הפירוש בגמרא: „הכי אמר רב יהודה אמר רב, בקרונה של ציפורי היה מעשה (של המשנה, ובמעיין של ציפורי היו — מלבד הרוב של אנשי העיר — גם רוב כשרים מן הרוחצים, שבאו לשם ממקום אחר)[5]. וכדר' אמי וכו' עוברת

3. ראה גם מ"ש ר"ש קליין ב„מאמרים שונים לחקירת ארץ ישראל" עמ' 65 הע' 12: אבל בתלמוד פירשו מלת קרונה במובן שוק. אמנם עיקר הוראת המלה כמו שהבאנו.
4. ראה לעיל הערה 2.
5. ראה ירושלמי סנהדרין רפ"ה: נהרג מטיבריא לציפורי חזקה שישראל היה ובשערי

לשם (שני רובות). וכדר' ינאי, דאמר ר' ינאי נבעלת בקרונות כשרה לכהונה (ר' ינאי אינו מוסב על המשנה שאלמלא כן היה אוחז באחד מן הלשונות הרגילים בכגון זה, היינו: „ב... היה מעשה" [5], כרב; או „והוא ש...", כר' אמי, וכדומה, ולא היה צריך לומר „כשרה לכהונה". הלכתו היא הלכה בפני עצמה, אלא שהמשנה שימשה לו מקור). בקרונות (עגלות, כרש"י וסייעתו או קרן זויות, כרמב"ם) ס"ד? אלא נבעלת בשעת קרונות. הגמרא מבדילה בין „בקרונה" ובין „בקרונות". ומסתבר כן, שאל"כ מה בין רב ור' ינאי?

והנה מלבד הסברא, יש גם שתי הוכחות, אחת גיאוגרפית ואחת פרשנית, שאין לפרש את ר' ינאי אחרת ממה שפירשה הגמרא:

א) מעיינות הם לרוב מחוץ לעיר ומן הסתם גם מעיין זה היה מחוץ לציפורי. ר' שמואל קליין, שם, קורא לפרק הדן במעיין של ציפורי בשם „סביבת העיר" ומקבל את דעת רי"ז הורביץ, ארץ ישראל ושכנותיה עמ' 2 [6], שהמעיין היה אצל אבל כפר סמוך לציפורי. ולא הרגיש, מה שהרגיש בעל דרכה של תורה [6], שעובדא זו סותרת את פירושו בבבלי. שכן אם קרונות היינו מעיינות והתינוקת נבעלה בקרונות, הרי שנאנסה מחוץ לציפורי, ואילו בירושלמי שם אמר ר' ינאי: „תוכה שבציפורין בעל". אלא וודאי העיקר כהבנת הבבלי, שהכוונה לקרונות המתקבצות ביום השוק (או לקרונות שבשדות) ולא למעיין, ור' ינאי בירושלמי חולק על מה שאמר רב לפני זה: „בקרונה של ציפורין הוה עובדא". ומ"ש במשנה: „שירדה למלאות מים מן העין ונאנסה", פירושה, שהיתה בדרכה לחוץ לעיר למעיין ונאנסה בתוך העיר [7].

ב) מה הוסיף ר' ינאי על המשנה אם גם הוא התכוין למעיין. רצ"מ פינילישׁ הרגיש בזה, על כן הוא אומר: „וכיון שנאנסה אצל המעיין ההוא ולא בבית קבוע לדירה וגם לא ראו הבועל פירש מבתי העיר, הרי זה כבשר שנמצא בין החנויות והולכין בו אחר הרוב. ויסכים לזה גם מ"ש בירושלמי: ר' אילא בשם ר' ינאי, תוכה שבציפורין בעל (כי המעיין היה בתוך העיר), ורבא בשם ר' ינאי: ראו אותו

תורת ארץ ישראל עמ' 518. קושייתו של פינילישׁ, שם, עמ' 53: „איך יחדש רב שעשו מעלה ביוחסין לבלתי לכת אחר רוב אחד לבד כמו בכל התורה כולה, ויעמוס בדברי ר' יוחנן בן נורי תרי רובא? זהו דבר שאין הדעת סובלתו" — מיושבת לפי דברי עצמו, שם עמ' 54: „אכן ר' אמי, שאמר בבבלי: והוא שהיתה וכו' וכן ר' יוסי בירושלמי (שהוא על הרוב ר' אסי הבבלי, חברו של ר' אמי) וכו' נראה שהם חדשו דבר זה דבעינן תרי רובי" (וכן שואל ר' ירמיה כאן: „וליוחסין לא בעינן תרי רובי?"). ואם אמוראים אלה סברו כן, למה „אין הדעת סובלתו" שזוהי גם דעת רב? הואיל וסבר כן, מסתבר שהשתדל להעמיס דעה זו גם במ"ש ר' יוסי (ש„נימוקו עמו") בשם ר' יוחנן בן נורי. והרי רב אמר הלכה כר' יוסי.

5. אבל ראה ר' יהונתן מלוניל: „הא אמרינן בברייתא בשעת קרונות היה מעשה". ראה שם גם סוף הפרק.

6. ראה שם עמ' 3, הע' 10. 6. ראה להלן בפנים בסוף העמוד.

7. אבל השוה מפרשי הירושלמי וביחוד „שערי תורת ארץ ישראל" (האחרון כנראה לא ראה את „דרכה של תורה". כלום גם את ערוך השלם לא ראה?). ראה גם פיה"מ.

שם ה"ו ר' ירמיה בעי מעתה אין טענת בתולים כו'. – יש לתקן ולהחליף הגירסא וכצ"ל: מעתה אין טענת בתולים לא כר"ג ור"א אלא כר' יהושע הכא איתמר נאמנת (פי' לר"ג ור"א נאמנת לומר משארסתני נאנסתי לענין כתובה וכדאיתא לעיל ה"ה דף כ"ה ע"א) והכא את אמר אינה נאמנת (פי' דלעיל ה"א איתא דבמקום שנוהגין מנהג יהודה נאמן לטעון טענת בתולים ולהפסידה כתובתה ולמה אינה יכולה לטעון משארסתני נאנסתי) חזר ואמר יש טענת בתולים כר"ג ור"א בשותקת ואפי' תימר במדברת באומרת מצא ואיבד (פי' ואינה נאמנת במיגו דנאנסה דמיגו במקום עדים הוא מאחר שפשפשו ולא מצאו) ברם הכא שניהן מודין שהפתח פתוח (פי' אלא שהוא טוען שמא נאנסה קודם שאירסה והיא טוענת שאחר שנתארסה נאנסה וברי ושמא ברי עדיף) ותהא נאמנת (פי' מלבד לענין כתובה אף לענין שיהא יכול לקיימה ולעיל ה"א אמרינן שאסור לקיימה) לית יכיל דאמר ר' אילא בשם ר' אלעזר מצא פתח פתוח אסור לקיימה משום ספק סוטה תמן תנינן היו בה מומין כו' מתניתא דר"ג ור"א (פי' מדתנן בסיפא נכנסה לרשות הבעל הבעל צריך להביא ראייה) כו' שדרכן להיוולד (פי' שדרך מומין להיוולד מעצמן משא"כ אונסין שאינן אלא ע"י אחר ולכך יש להן קול. וע"ל פ"ז סוה"ט דאיתא אבל במומין שדרכן להיוולד כו' ושם המכוון בלשון זה ענין אחר דהיינו מומין כאלה שדרכן להיות מעת הלידה מן הבטן כמו אצבע יתירה וע' מ"ש בהערותי שם) א"ר יוסי מן מה דנן חמי כו'.

שם ה"ט (כ"ה ד') הוון בעיי מימר ע"ד דר' לעזר שתוקי פסול (פי' שתוקי שנמנה בין עשרה יוחסין בקידושין רפ"ד הוא פסול לקהל) ע"ד דר"י שתוקי כשר (פי' כשר לקהל והא דתנן התם „כהני לויי וישראלי מותרין לבא זה בזה" דמשמע דישראל ושתוקי אסורין זה בזה אינו אלא לענין יוחסין שבנותיהן אסורות לכהונה מפני שא"א לבדוק בארבע אמהות כדתנן התם במשנה ד').

שם אף לענין משפחה כן (פי' דזו שאומרת שנתעברה מפלוני הכהן נאמנת לר"ג ור"א אף לענין יוחסין שבתה תהא כשרה לכהונה) א"ל כן אמר רשב"ל תמן (פי' בקידושין רפ"ד) תנינן לענין משפחה (פי' דשתוקי פסול לענין יוחסין וה"ג בתה פסולה לכהונה) ברם הכא לענין קדשי הגבול (פי' דולדה מותר לאכול בתרומה וכ"ש שמותר בקהל).

שם ה"י ר' יהודה בשם רב כהן קרונה של ציפורין הוה עובדא. – צ"ל: ר' יהודה בשם רב בהן (פי' „בההוא" כמו בסנהדרין פ"א ה"ב דף י"א ע"ג „וההן ביתא דלרע" ובהוריות פ"ג ה"ז דף מ"ח ע"א „ההין בית מדרשא דטבריא" והרבה כאלה בירושלמי; וע' בסה"ד ערך ר' יהודה בר יחזקאל שחשב „רב כהן" דהכא שר' יהודה אמר בשמו) קרונה (פי' מעיין ע' ערוך ערך קרונה ומוסף ערוך שם שכ"ה בלשון יונית) של ציפורין הוה עובדא (פי' שמתקבצים שם העוברים והשבים ממקומות אחרים לשתות ולהשקות בהמתן והם רובן גוים, ומ"מ אין הולכין אחר רוב סיעה אלא הולכין אחר רוב העיר שרוב יושביה ישראל כשרים כדמוכח

הדפסה ברזולוציית מסך - להדפסה איכותית הדפס ישירות מן התכנה
שערי תורת ארץ ישראל רבינוביץ, זאב וולף בן חיים שלמה עמוד מס : 388 הודפס ע"י אוצר החכמה

בסנהדרין רפ"ה וכ"ה נמי בבבלי י"ד ב' רב יהודה בשם רב בקרונות של ציפורי הוה מעשה, אלא דשם שיטה אחרת ע"ש ט"ו א' דרוב סיעה הן כשרין ולפ"ז הוכרחו לשבש דברי ר' חנינא שם אבל לפי שיטת הירושלמי שפיר אמר ר' חנינא הולכין אחר רוב העיר ואין הולכין אחר רוב סיעה).

שם א"ר אילא בשם ר' ינאי תוכה שבציפורין בעל. – פי' שבעל ברשות הרבים שבתוך העיר ומשום שציפורי רובה ישראל הולכין אחר הרוב כשלא ראינו אותו שפירש אבל אם ראינו אותו כשפירש הרי הוא כאילו נוטל מן הקבוע שדינו כמחצה על מחצה כמבואר למטה ולפיכך ה"ז פסולה לכהונה ור' ינאי חולק על רב דסבר שאם היה מעשה בקרונה של ציפורי הולכין אחר רוב סיעה והיא פסולה.

שם פלטיא מהו ר' ירמיה בר וא ר' יוסי אומר ברוב כו'. – צ"ל: ר' ירמיה אומר ברוב חייליה דר' ירמיה כו' ופלטיא הולכין אחר הרוב ר' יוסי אומר עד שיוכיח (פי' שאפי' רובן כשרין אני אומר פסול דשם בעל עד שתהיה הוכחה שהבועל הזה כשר היה ודברי ר' יוסי אלו ישנן לפנינו למטה ושייך כאן) ומה דאמר ר' בא בשם ר' ינאי כו' היתה ציפורין נעולה ר' יוסי אומר ברוב (פי' מאחר שהעיר נעולה ורובה כשרין הולכין אחר הרוב אבל אם היתה העיר פתוחה אין הולכין אחר רוב העיר מפני דשכיחי שם פסולין הבאים ממקומות אחרים) חייליה דר' יוסי כו' סידקית אפשר לה שלא להסתפק (פי' בתמיה שדרך סידקי לקנות מכמה אנשים) כו' להיות טוחן שם באותו היום ואינו חושש וכא אני אומר לא ירד הפסול למלאות שם באותו היום ואינו חושש (פי' ומאחר שהעיר נעולה היתה לא היה בה פסול גם ממקום אחר).

שם ראו אותו פורש מציפורין ובועל חזקה פסול ששם בעל ובנמצא כו'. – יש להחליף הגירסא וכצ"ל: חזקה פסול ששם בעל מן קושיי (פי' דתרתי מימרי דר' ינאי סותרין זה את זה) מדמי לה רבנן לשרצים דתני תשעה שרצים וצפרדע אחד ביניהן ברה"ר ונגע באחד מהן ואין ידוע באיזה מהן נגע ספיקו טהור פירש לרה"י ונגע בו ספיקו טמא חזר לרה"ר ונגע בו ספיקו טהור ולנמצא הלך אחר הרוב (פי' נמצא שלא ראו אותו פורש דבין ברה"ר ובין ברה"י הולכין אחר הרוב והכא בתוכה של ציפורין שנתייחד עמה שם הרי הוא כמו שפירש בפנינו לרה"י והרי הוא פוסל ובאופן זה מיירי ר' בא בשם ר' ינאי; ואף דברייתא זו שמטמאה בפירש לרה"י שנויה בט' שרצים וצפרדע אחד ה"ה ברוב צפרדעים אם פירש לרה"י טמא דכל קבוע כמחצה על מחצה הוא והרי פירש בפנינו מן הקבוע אלא שנקיט ט' שרצים משום רבותא דרישא וסיפא שאם היה ברה"ר וכן כשחזר לרה"ר ספיקו טהור ור' אילא בשם ר' ינאי שאמר על הא דר' יוחנן בן נורי דתוכה של ציפורי בעל מיירי בשלא ראו אותו פורש ודומה לנמצא דבין ברה"ר ובין ברה"י הולכין אחר הרוב) א"ר חסדא ולא מצאו כל אנשי חיל ידיהם עד דאת מדמי לה לרה"י דמיתה לרה"ר דתני תשעה צפרדעים ושרץ אחד ביניהן ברה"י ונגע באחד מהן ואין ידוע באיזה מהן נגע ספיקו טמא פירש לרה"ר ונגע בו ספיקו טהור חזר לרה"י ונגע בו ספיקו טמא ולנמצא הלך

הדפסה ברזולוצית מסך - להדפסה איכותית הדפס ישירות מן התכנה
שערי תורת ארץ ישראל רבינוביץ, זאב וולף בן חיים שלמה עמוד מס : 389 הודפס ע"י אוצר החכמה